
RAPORT

za 2024 rok

**Z WYKONANIA GMINNEGO
PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
I EFEKTÓW JEGO REALIZACJI
DLA
GMINY KRZESZOWICE
NA LATA 2022 – 2025**

Na podstawie art.4¹ ust. 2b. ustawy z dnia 26 października 1982 rok o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity, Dz.U. 2023, poz. 2151) wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza raport z wykonania w danym roku gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada radzie gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

I. ALKOHOLIZM

1. Zrealizowane zadania.

Osoby z problemem alkoholowym (w tym osoby uzależnione od alkoholu) i ich rodziny.

Działalność Punktu Konsultacyjnego „Pierwszy Kontakt” obejmowała m.in.:

- 1) Motywowanie osób uzależnionych/współuzależnionych/DDA do podjęcia psychoterapii w odpowiednich placówkach leczenia.
- 2) Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia.
- 3) Udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym, w tym: motywowanie do uczestnictwa w grupie wsparcia lub grupach samopomocowych.
- 4) Rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie informacji i właściwe pokierowanie osób uwikłanych w przemoc domową.
- 5) Gromadzenie informacji na temat dostępnych miejsc pomocy dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin na terenie gminy i poza gminą.
- 6) Uczenie umiejętności niezbędnych do utrzymywania abstynencji:
 - odmawiania picia,
 - informowania o swoim uzależnieniu,
 - radzenia sobie z głodem alkoholowym.
- 7) Wspieranie i uczenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych (osobistych, rodzinnych, adaptacyjnych).
- 8) Budowanie tożsamości osób trzeźwiejących poprzez eliminowanie starych schematów emocjonalnych, behawioralnych oraz zastępowanie ich nowymi – konstruktywnymi.
- 9) Uczenie zachowań asertywnych i wprowadzanie ich do życia codziennego.

W 2024 roku Punkt Konsultacyjny „Pierwszy Kontakt” pracował według określonego harmonogramu. Praca odbywała się w następujących formach:

- a) indywidualnie,
- b) w grupach.

Tak jak w latach poprzednich istotnym zadaniem Punktu Konsultacyjnego „Pierwszy Kontakt” było nawiązanie kontaktu z klientem i rozpoznanie jego potrzeb, dlatego wychodząc naprzeciw tym potrzebom dołożono starań, by jakość pomocy świadczonej w punkcie była różnorodna i adekwatna do potrzeb.

Klienci punktu doceniają, że konsultacja w Punkcie Konsultacyjnym „Pierwszy Kontakt” jest bezpłatna i anonimowa, co podkreślają w informacjach zwrotnych podczas konsultacji. Na co dzień konsultacji

udziela osoba pierwszego kontaktu m.in. z kwalifikacjami psychoterapeuty, certyfikowanego specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy domowej. Zakres zgłaszanych problemów był zróżnicowany, dlatego osoby w potrzebie mogły skorzystać także z konsultacji i pomocy psychologicznej oraz z pomocy instruktora terapii uzależnień.

W raporcie przedstawiono wskaźniki liczbowe za trzy ostatnie lata celem porównania i monitorowania dynamiki zmian w zakresie problemu alkoholowego.

2. W 2024 roku Pełnomocnik Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom i jednocześnie koordynatorka Punktu Konsultacyjnego „Pierwszy kontakt” udzieliła łącznie 145 konsultacji osobistych i telefonicznych, w tym:

Rok	Problemy alkoholowe, w tym: osoby z problemem alkoholowym, uzależnione, współuzależnione, dorosłe dzieci alkoholików, osoby doświadczające przemocy, osoby stosujące przemoc. Liczba konsultacji łącznie:	Sprawy rodzinne, w których istotną rolę podgrywa problemem alkoholowy i/lub przemoc. Liczba konsultacji łącznie:	Inne (pedagodzy, kuratorzy, kampanie społeczne, kontakty z policją, szkołami, informacje o pracy punktu, ustalanie terminów do specjalistów itp.). Liczba konsultacji łącznie:	O G Ó Ł E M:
2022	109	8	59	176
2023	154	6	66	226
2024	94	12	39	145

2a. Punkt Konsultacyjny „Pierwszy Kontakt” - zmieniająca się dynamika zjawisk i problemów.

a) W zakresie konsultacji i pracy z osobami z trudnościami i ich rodzinami zmienił się charakter zgłoszeń. Przez ostatnie dwa lata (2023 -2024) zauważono nasilenie się kilku niekorzystnych zjawisk:

- u osoby z problemem alkoholowym występuje dodatkowo choroba psychiczna lub ze względu na swoje zachowanie osoby te wymagają diagnoz psychiatrycznych (ok. 6 osób w 2023 roku, ok. 5 osób w 2024 roku),
- występowanie uzależnienia i bardzo wyrafinowanej przemocy domowej,
- wyuczoną bezradność – dotyczyło to głównie osób dotkniętych długotrwałe przemocą, które wskutek wielokrotnych doświadczeń związanych z nieudanymi próbami zatrzymania przemocy odstępowały od działań związanych z poszukiwaniem pomocy.

Na etapie konsultacji w Punkcie Konsultacyjnym „Pierwszy Kontakt” zdiagnozowano negatywne doświadczenia osób doznających przemocy dotyczące skuteczności i realnej pomocy instytucji lokalnych, powiatowych i wojewódzkich działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej – w konsekwencji u osób doznających przemocy nastąpiło popadanie w wyuczoną bezradność,

- brak prawidłowych diagnoz sytuacyjnych osób doznających przemocy,
- brak realnej pomocy dla osób krzywdzonych w sytuacji, gdy osobą stosującą przemoc jest pracownik służb mundurowych,
- stereotypy społeczne nt. przemocy domowej, alkoholu (kobieta zadbana/inteligentna nie może być osobą doświadczającą przemocy, dzieci są zawsze za rodzicem nie krzywdzonym, piwo to nie alkohol).

b) Nastąpiła zmiana w charakterze zgłoszeń ze względu na wiek osób zgłaszających problem alkoholowy.

Zróznicował się wiek osób zgłaszających się po pomoc – obecnie coraz więcej osób tzw. młodych dorosłych zgłasza problemy np. swoich rodziców, partnerów, mężów (zjawisko diagnozowane od około trzech lat). Oznacza to, że młodzi ludzie mają świadomość, że mogą zgłosić problem alkoholowy, że mają przekonanie, że warto poszukiwać pomocy, że wiedzą, gdzie w gminie mogą taką pomoc uzyskać.

3. Instruktorza terapii uzależnień:

Rok	Prowadzenie grupy wsparcia dla osób uzależnionych trzeźwiejących - liczba spotkań/ średnia liczba osób	Indywidualne wsparcie dla osób z: - problemem alkoholowym - uzależnionych - uzależnionych trzeźwiejących - zgłaszających problem alkoholowy Liczba konsultacji.
2022	38 dyżurów bezpośrednich, (w tym 2 spotkania integracyjne: 1 spotkanie noworoczne, 1 spotkanie wyjazdowe) 7 - średnia liczba osób uczestnicząca w spotkaniu	0
2023	46 dyżurów, (w tym 2 spotkania integracyjne: 1 spotkanie noworoczne, 1 spotkanie wyjazdowe) 6 - średnia liczba osób uczestnicząca w spotkaniu	21
2024	43 dyżurów, (w tym 1 spotkania integracyjne noworoczne) 6 - średnia liczba osób uczestnicząca w spotkaniu	26

Instruktorza terapii uzależnień podczas pracy z grupą motywowała osoby do dalszego trzeźwienia i podjęcia terapii w stacjonarnych lub niestacjonarnych placówkach leczenia uzależnień.

Zajęcia grupowe dla osób uzależnionych trzeźwiejących miały na celu uczenie i utrwalanie takich umiejętności jak: odmawianie picia, radzenie sobie z głodem alkoholowym, informowanie o swoim uzależnieniu, właściwe zachowanie się w kontakcie z alkoholem, rozpoznawanie sygnałów nawrotu choroby alkoholowej i ich eliminowania, odkrywanie i dzielenie się z innymi radością z trzeźwienia, wspieranie w sytuacjach kryzysowych, uczenie umiejętności niezbędnych do utrzymywania abstynencji, zdobywania wiedzy o uzależnieniu i jego leczeniu, przenoszenia zdobytych umiejętności do codziennego życia, integrowania środowiska osób niepijących, propagowania trzeźwego modelu życia w społeczeństwie.

4. Psycholożka w Punkcie Konsultacyjnym „Pierwszy Kontakt” konsultowała:

ROK	Osoby z rodzin z problemem alkoholowym, w tym osoby doświadczające przemocy domowej	Osoby doświadczające przemocy domowej	Osoby z problem uzależnienia	Osoby z cechami/syndromem DDA	Osoby w kryzysie	O G Ó Ł E M
2022 liczba osób	8	1	3	1	0	13
2022 liczba konsultacji	48	5	12	5	0	70
2023 liczba osób	8	3	2	2	1	16
2023 liczba konsultacji	37	10	16	4	3	70
2024 liczba osób	5	2	1	3	0	11
2024 liczba konsultacji	55	37	15	49	0	156

W ramach ww. konsultacji i wsparcia przeprowadzono następujące działania:

- wstępną diagnozę problemów osób zgłaszających się do punktu konsultacyjnego,
- edukację m.in. nt. uzależnienia od alkoholu, mechanizmów choroby alkoholowej, współuzależnienia, problemu przemocy w rodzinie, konstruktywnych kompetencji rodzicielskich,
- motywowanie do korzystania z pomocy odpowiednich instytucji w gminie lub poza gminą.

5. Wspomaganie instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych w rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz tworzenie pozytywnych alternatyw dla spędzania wolnego czasu.

1) Realizacja programu z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w formie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży w miejscu zamieszkania lub poza miejscem zamieszkania w ramach profilaktyki uniwersalnej i selektywnej - realizacja zadania w formie otwartego konkursu ofert.

W 2024 roku ofertę złożyła jedna organizacja pozarządowa:

Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Krakowska, 31-131 Kraków, ul. Karmelicka 31, Hufiec Krzeszowice, 32-065 Krzeszowice, ul. Targowa 9.

W wypoczynku uczestniczyły: 83 osoby. Miejsce: baza obozowa „Pilica” w Kurnędzu.

2) Współpracowano z grupą Anonimowych Alkoholików „Nowa Droga”, grupą „Antidotum”, z rodzinami z problemem alkoholowym i z osobami uzależnionymi trzeźwiejącymi.

Zrealizowane zadania:

Lp.	Zadanie	Liczba zadań	Liczba osób
1	Spotkania integracyjne dla osób uzależnionych trzeźwiejących i ich rodzin, rekolekcje z programem profilaktycznym 2x	5	łącznie ok. 220 osób

2	Dzień Trzeźwości – spotkanie dla rodzin z problemem alkoholowym, osób uzależnionych trzeźwiejących, pozostałych mieszkańców Gminy Krzeszowice i innych osób chcących uczestniczyć w spotkaniu.	1	ok. 80 osób (spotkanie otwarte)
3	Warsztaty w formie zlotu profilaktycznego dla osób uzależnionych trzeźwiejących promujące zdrowy styl życia z elementami profilaktyki uzależnień i terapii rodzin.	2	3 osoby
4	Wyjazdy na ogólnopolskie spotkania trzeźwościowe dla rodzin z problemem alkoholowym i osób uzależnionych trzeźwiejących (wyjazdy do: Kalwarii Zebrzydowskiej, Częstochowy, Lichenia).	3	61 osób

Od kwietnia do października w każdą niedzielę działał samopomocowy letni punkt konsultacyjny w Czernej – do punktu dwa razy przekazano materiały edukacyjno - informacyjne nt. uzależnień, przemocy, miejsc pomocy w Gminie Krzeszowice. W punkcie prowadzone były rozmowy motywujące do trzeźwości, rozmowy edukacyjne, informowano o instytucjach pomocowych.

6. Inne działania:

Lp.	Nazwa zadania	Liczba osób, syntetyczny opis
1	Szkolenie: Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej część II – Kierunek optymizm Syntetyczna informacja o programie: - grupa/grupy odbiorców: dzieci w wieku 8-12 lat (uczniowie z klas III - VI szkoły podstawowej), - program rekomendowany. Rekomendacja Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Program został oceniony jako spełniający standardy poziomu tzw. program obiecujący, - założenia programu opierają się na dwóch koncepcjach: a) koncepcji psychologii pozytywnej M.P. Selligmana. Koncepcja ta koncentruje się na tym, co w człowieku jest dobre i użyteczne, co służy jego zdrowiu. Jest to praca na wzmocnieniu poczucia własnej wartości, która w znacznym stopniu może przyczynić się do zapewnienia zdrowia psychicznego, dobrostanu oraz osiągania sukcesów w szkole i w życiu, b) koncepcji uważności Jon Kabat – Zinna. Badania nad strukturą i funkcjonowaniem ludzkiego mózgu jednoznacznie potwierdzają, że ćwiczenie koncentracji uwagi może mieć wpływ na redukcję stresu, dobre samopoczucie, a przyczyną trudności w nauce, problemów ze zdrowiem i złego funkcjonowania bywa rozproszenie uwagi i nieumiejętność koncentracji. Ćwicząc u dzieci uważność program uczy świadomego reagowania i podejmowania działań w trosce o zdrowie i dobre samopoczucie.	16 osób Adresaci: pedagodzy, psychologzy, wychowawcy klas

2	Szkolenie pn. Osoba stosująca przemoc – charakterystyka	Dwa szkolenia, w tym: łącznie: 18 osób, w tym: - szkolenie jednodniowe – 10 osób - szkolenie dwudniowe – 8 osób Adresaci: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 1 os., pedagodzy/ dyrektorzy szkół 12 os., policja 1os., student prawa 1os., UM Krzyszowice- 2 os.,pracownik GOPS – 1 os.
3	Konferencja pn. Redukcja szkód związana z używaniem substancji psychoaktywnych dla Pełnomocników Gminnych ds. Uzależnień	Dwudniowa konferencja: 1członek GKRPA 1x Pełnomocnik Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom i równocześnie przewodnicząca GKRPA
4	Warsztaty nt. hejtu	102 osób Adresaci: młodzież z gminy Krzyszowice
5	Artykuły zamieszczone w lokalnej prasie lub na stronie internetowej gminy podejmujące tematykę profilaktyki uzależnień	3 artykuły
6	Gminny Rajd Rowerowy	22 osoby
7	Grupa wsparcia dla osób w rodzinie w których występuje problem alkoholowy lub przemoc lub problem alkoholowy z przemocą	4 osoby - średnia liczba osób 26 - liczba spotkań

Identyfikacja problemów związanych z problemem alkoholowym i przemocą.

W 2024 roku z ramienia Urzędu Miejskiego w Krzyszowicach dwukrotnie zorganizowano szkolenie pn. „Osoba stosująca przemoc – charakterystyka”.

Opis syntetyczny:

- dwa szkolenia, w tym: jednodniowe – 10 osób, dwudniowe – 8 osób,
- adresaci: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - 1 osoba, pedagogzy/dyrektorzy szkół - 12 osób, policja – 1 osoba, student prawa – 1 osoba, Urząd Miejski w Krzyszowicach - 2 osoby, pracownik GOPS – 1 osoba (łącznie 18 osób),
- ewaluacja szkolenia: anonimowe badania ankietowe wykonane łącznie 3 x – na początku szkolenia, w środku szkolenia i na zakończenie szkolenia.

Najważniejsze wyniki z badań ankietowych:

- Pytanie: Czy Pani/Pan brali kiedykolwiek udział w szkoleniu dedykowanym typowo osobom stosującym przemoc?

Tak – 3 osoby (z tego 2 przyznały, że było to w połączeniu z tematyką dotyczącą osób doznających przemocy),

Nie – 15 osób (natomiast prawie 90% ankietowanych uczestniczyło w szkoleniu nt. osób doznających przemocy).

Może oznaczać to, że inwestowanie w wiedzę ściśle o tematyce osób stosujących przemoc jest traktowane marginalnie i niedoceniane, że obecna praca szkoleniowa w gminie w obszarze

przeciwdziałania przemocy domowej skupia się głównie na szkoleniach dotyczących osób doznających przemocy, pomijając osobę stosującą przemoc.

• *Pytanie: Kto odpowiada za przemoc?*

a) Osoba stosująca przemoc – 16 osób

b) Nie zawsze za przemoc odpowiada osoba stosująca przemoc, ponieważ czasem może ona zostać sprowokowana przez innego domownika lub stosować przemoc z troski – 1 osoba

c) Czasem różnie - jest wina i osoby stosującej przemoc i osoby doznającej przemocy – 1 osoba.

Odpowiedzi b) i c) – są błędne, za przemoc zawsze odpowiada osoba stosująca przemoc.

• *Pytanie: Czy alkohol może być przyczyną przemocy?*

Tak - 8 osób

Nie - 6 osób

Nie wiem – 4

Alkohol nie jest przyczyną przemocy.

Na uwagę zasługuje fakt, że te błędne stereotypy społeczne są mocno popularne i całkiem dobrze funkcjonują wśród osób i instytucji, które odpowiadają za pomoc osobom pokrzywdzonym przemocą, a także mają kontakt z osobą stosującą przemoc. Jest to bardzo krzywdzące przekonanie, ponieważ w ten sposób usprawiedliwiamy osobę stosującą przemoc.

Faktem jest, że alkohol może zwiększać ryzyko wystąpienia przemocy. Natomiast przyczyną przemocy są agresywne zachowania osoby stosującej przemoc.

• *Pytanie: Czym charakteryzuje się syndrom sztokholmski?*

Na 18 badanych osób tylko 5 osób udzieliło prawidłowej, krótkiej, jednozdaniowej odpowiedzi.

Tymczasem syndrom ten należy umieć rozpoznawać, ponieważ może to być czynnik determinujący działania pomocowe.

Ogólne wnioski z ww. badań:

- należy zmienić proporcje szkoleń – wziąć pod uwagę obszary dotychczas zmarginalizowane, m.in. przeszkolić personel z tematyki dotyczącej osób stosujących przemoc oraz przeszkolić osoby z innych zagadnień powiązanych z tą tematyką,

- ważna jest inwestycja w szkolenie kadr, ponieważ od fachowej wiedzy ludzi pracujących w instytucjach pomocowych zależy jakość świadczonej pomocy,

- pomimo dobrych ustaw i rozporządzeń w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej czynnik ludzki (stereotypy społeczne, własne uprzedzenia, własne doświadczenia, brak podstawowej wiedzy) jest tym, który nadal determinuje fachową pomoc.

7. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zwana dalej Komisją):

Zrealizowane zadania przez Komisję	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Liczba posiedzeń Komisji	39	47	43
Liczba wydanych postanowień	39	58	28
Liczba osób z problemem alkoholowym zaproszonych na komisję	35	47	35
Liczba osób z problemem alkoholowym, które zgłosiły się na zaproszenie Komisji	20	17	21
Liczba członków rodzin osób z problemem alkoholowym, z którymi Komisja przeprowadziła rozmowy	22	26	25
Liczba wniosków do sądu	15	57	13
Liczba założonych Niebieskich Kart	3	2	3

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

- opiniowanie miejsc sprzedaży napojów alkoholowych,
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
- w szczególności inicjowanie zadań w zakresie określonym w art. 4¹.ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- realizacja procedury „Niebieska Karta”,
- przedstawicielstwo i praca członka Komisji w Gminnym Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

7a. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - zmieniająca się dynamika zjawisk i problemów.

Podczas przyjmowania zgłoszeń przez Komisję pojawiały się sygnały od osób zgłaszających problem alkoholowy w zakresie braku zrozumienia i realnej pomocy z lokalnych instytucji. Problem polegał głównie na:

- a) odmowie podejmowania interwencji przez policję w przypadku awantur i występowania przemocy,
 - b) braku odnotowania przez policję w systemie zgłoszeń,
 - c) braku wszczęcia procedury Niebieska Karta,
 - d) błędnej diagnozy zjawisk przemocowych,
 - e) braku faktycznej instytucjonalnej pomocy, jeśli z problemem alkoholowym występuje dodatkowo choroba psychiczna lub ze względu na swoje zachowanie osoby te wymagają diagnoz psychiatrycznych.
- Należy nadmienić, że rodzina ze względu na specyfikę i złożoność problemu często nie jest w stanie sama problemu rozwiązać i jednocześnie natrafia na niezrozumienie i nieefektywną informację ze strony instytucji pomocowych. Rodziny natrafiają także na brak właściwego pokierowania celem skutecznego rozwiązania problemu,
- f) sądy – przewlekłość w załatwianiu spraw związanych z procedurą zobowiązania do leczenia odwykowego.

8. Dodatkowe informacje.

1) Rynek napojów alkoholowych w gminie Krzeszowice.

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych określona przez uchwałę Rady Miejskiej w Krzeszowicach (stan na 31.12.2022 rok).

Do spożycia poza miejscem sprzedaży:

- a) 100 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
- b) 100 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- c) 100 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu.

Do spożycia w miejscu sprzedaży:

- 1) 30 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
- 2) 30 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- 3) 30 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie (stan na 31.12.2024 r.)	
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy):	60
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne):	20

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% w gminie (stan na 31.12.2024 r.)	
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy):	58
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne):	10

8. Współpracowano z następującymi instytucjami zajmującymi się szeroko rozumianą problematyką alkoholową:

- szkołami z terenu gminy Krzeszowice,
 - Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi z terenu gminy Krzeszowice i z poza gminy,
 - Komisariatem Policji w Krzeszowicach,
 - Strażą Miejską w Krzeszowicach,
 - placówkami służby zdrowia,
 - Grupami Anonimowych Alkoholików,
 - Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Krzeszowicach,
 - Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- i z innymi podmiotami działającymi w zakresie w/w problematyki.

II. NARKOMANIA

1. Zrealizowane zadania.

Osoby z problemem narkomanii i ich rodziny.

Działalność Punktu Konsultacyjnego „Pierwszy Kontakt” obejmowała m.in.:

- 1) Motywowanie osób eksperymentujących lub uzależnionych od narkotyków do podjęcia leczenia w odpowiednich placówkach leczenia.
- 2) Motywowanie do uczestnictwa w grupach wsparcia lub grupach samopomocowych.
- 3) Gromadzenie informacji na temat dostępnych miejsc pomocy dla osób z problemem narkomanii i ich rodzin na terenie gminy i poza gminą.

W 2024 roku Punkt Konsultacyjny „Pierwszy Kontakt” pracował według określonego harmonogramu. Praca odbywała się w następujących formach:

- a) indywidualnie,
- b) w grupach.

Tak jak i w latach poprzednich istotnym zadaniem Punktu Konsultacyjnego „Pierwszy Kontakt” było nawiązanie kontaktu z klientem i rozpoznanie jego potrzeb. Nadmienić należy, że zakres zgłaszanych problemów był zróżnicowany – do problemów uzależnienia od narkotyków lub eksperymentowania z nimi dochodziły problemy relacyjne i komunikacyjne w rodzinie, problemy wychowawcze i zdrowotne. Pomoc w Punkcie świadczona była nieodpłatnie i anonimowo.

W raporcie przedstawiono wskaźniki liczbowe za trzy ostatnie lata celem porównania i monitorowania dynamiki zmian w zakresie problemu narkomanii.

2. Koordynatorka Punktu Konsultacyjnego „Pierwszy Kontakt” przyjęła:

Rok	Osoby z problemem narkotykowym lub osoby z rodziny, w której występuje problem narkomanii - liczba konsultacji
2022	6
2023	3
2024	2

3. Psycholożka w Punkcie Konsultacyjnym „Pierwszy Kontakt” przyjęła:

Rok	Liczba osób z problemem narkotykowym - liczba konsultacji
2022	-
2023	-
2024	6

W ramach konsultacji psychologicznej istniała możliwość podjęcia następujących działań:

- wstępnej diagnozy problemów osób zgłaszających się,
- motywowania do podjęcia leczenia w placówkach leczenia uzależnień,
- poradnictwa i wsparcia dla rodzin, w których występuje problem narkomanii,
- edukacji rodziców dotyczącej uzależnienia dziecka od narkotyków,
- edukacja na temat konstruktywnych postaw rodzicielskich, problemu okresu adolescencji.

4. Dodatkowe działania:

L.p.	Nazwa zadania	Liczba osób, instytucje, krótki opis zadania
1	Spotkanie integracyjno – sportowe w ramach profilaktyki uzależnień.	Cel: promowanie zdrowego stylu życia oraz zdrowego spędzania czasu wolnego od nałogów. Adresaci: dzieci, młodzież i ich rodzice. Ok. 550 dzieci i młodzieży (spotkanie otwarte).
2	Kampania Zachowaj Trzeźwy Umysł (ZTU)	Przeprowadzenie ogólnopolskiej Kampanii Zachowaj Trzeźwy pod hasłem <i>Rosną zdrowo!</i> Gmina Krzeszowice otrzymała Certyfikat za przyłączenie się do Kampanii i zaangażowanie w projekt. 1. Zorganizowano imprezę rekreacyjno – sportową w szkole w Nawojowej Górze. Celem spotkania była integracja dzieci i młodzieży ze wszystkich szkół gminnych, a także pokazanie młodym ludziom, że można spędzać czas aktywnie i bez używek, wzajemnie współpracując z zachowaniem zasad fair play przy wykonywanych zadaniach.

		44 dzieci i młodzieży. 2. W ramach Kampanii ZTU przekazano placówkom oświatowym materiały edukacyjne z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom - celem dystrybucji wśród uczniów, rodziców i nauczycieli. 3. Na ogólnopolski konkurs wysłano 70 prac plastycznych oraz 2 prace literackie, 1 wykreślanekę. Nagrody książkowe zdobyli uczniowie z następujących szkół: SP Miękinia – 2 nagrody SP Sanka – 1 nagroda SP Nowa Góra – 1 nagroda SP Krzeszowice nr 1 – 1 nagroda SP Czerna – 2 nagrody SP Filipowice – 1 nagroda SP Paczółtowice – 1 nagroda SP Ostrężnica -1 nagroda SP Zalas – 3 nagrody Łącznie 13 nagród Dodatkowo uczniowie i szkoły zostali uhonorowani dyplomami.
3	Artykuły zamieszczone w lokalnej prasie lub na stronie internetowej gminy	3 artykuły podejmujące tematykę z zakresu profilaktyki uzależnień

III. SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI W KORELACJI Z GMINNYM PROGRAMEM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII.

Współpraca z placówkami oświatowymi obejmowała m.in.:

- 1) organizację w pierwszy wtorek miesiąca cyklicznych spotkań Pełnomocnika Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom z pedagogami szkolnymi. Celem tych spotkań była wzajemna wymiana doświadczeń i omówienie bieżących problemów jakie pojawiają się w obszarze profilaktyki alkoholowej, narkomanii, uzależnień behawioralnych oraz problemów wychowawczych. W spotkaniach uczestniczyło średnio 10 pedagogów, odbyły się 2 spotkania.
- 2) przekazanie szkołom informacji nt. aktualnych programów profilaktycznych rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.
- 3) przeprowadzenie ogólnopolskiej Kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł pod hasłem *Rosną zdrowo!*

Działania zrealizowane przez szkoły:

Zadanie	Tematyka i liczba osób (liczby przy tematach określają odpowiednio liczbę uczniów, nauczycieli, rodziców)
UCZNIOWIE programy profilaktyczne/ kampanie/ warsztaty/inne	<i>Kampania OGÓLNOPOLSKA:</i> „Zachowaj Trzeźwy Umysł” – wszystkie szkoły podstawowe wzięły udział w kampanii

PROGRAMY REKOMENDOWANE:

1. SP Tenczynek
Spójrz inaczej program zajęć profilaktyczno - wychowawczych dla klas I-III SP – 18
Debata – 40
2. SP Krzeszowice 1
Unlugged – 65
Debata - 55
3. ZPO Wola Filipowska
Przyjaciele Zippiego – 60
Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej – 73
Poruszające bajki o emocjach - 47
4. SP. Czerna
Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej – 25
5. SP. Krzeszowice 2
Program Domowych detektywów – 41
6. SP Nawojowa Góra
Unlugged - 13
Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej – 47
7. SP. Filipowice
Unlugged - 15
Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej – 17
Poruszające bajki o emocjach – 10
8. SP Sanka - Spójrz Inaczej 16
Szkolna Interwencja Profilaktyczna – 20
Debata - 25
9. S.P. Miękina - Program UNPLUGGED – 6

WARSZTATY/INNE PROGRAMY:

- Cukierki – 50
Program z zakresu profilaktyki uniwersalnej - Zagubiona myszka - 41
Przyjazna zabawa to dobra sprawa – 49
Trening redukcji stresu – 31
Warsztaty profilaktyczne: Pokonywanie trudności okresu dojrzewania – uzależnienia oraz jak radzić sobie z hejtem dla klas VII i VIII - 97
Film dla Kosmitów - Przebudźcowanie i uzależnienia od ekranów - 141
Warsztaty Maltańskiej Służby Medycznej – 250
Lekcje o empatii – 250
PO-MOC warsztaty profilaktyczne wspierające rozwój umiejętności społecznych - 39
Budowanie wrażliwości radzenia sobie z emocjami - 36
Warsztaty rozwijające kompetencje społeczne - komunikację, współpracę w grupie, umiejętność rozwiązywania problemów – 16
Warsztaty rozwijające empatię, wrażliwość na drugiego człowieka – 19
Zajęcia dydaktyczne o tematyce Profilaktyka przemocy rówieśniczej dla klas V - 16
Zajęcia dydaktyczne o tematyce Interpretacja poznawcza i afektywna różnych zdarzeń oraz ćwiczenie sposobów rozpoznawania, nazywania i mówienia o emocjach dla kl. II – 21
Warsztaty integrujące zespół uczniów, budujące pozytywne relacje w grupie, wspierające radzenie sobie z emocjami – 67
Dzień bezpiecznego Internetu „Mały Mistrz” - 98
Cuder, Ty decydujesz jak reagujesz - 98
Uzależnienia od Internetu - 20
Co dzieci robią w sieci - 104
Przyjazna zabawa to dobra sprawa – 70

	Warsztaty z zakresu profilaktyki uzależnień - 449 Tolerancja i szacunek to mój wizerunek, Zaplątani w sieci, Zagrożenia cywilizacyjne - 118 HEJTUJESTEM – jak reagować na słowa, które ranią – 139 Sztuczna inteligencja i szkole i życiu. Jak wykorzystywać narzędzia i materiały dostępne w sieci – 139 Warsztaty rozwijające pasje i zainteresowania jako alternatywa zachowań ryzykownych - 139 Zdrowy styl życia - warsztaty – 139 Dobrostan psychiczny - 52 Uzależnienia behawioralne - 52 Komunikacja w klasie - 52 Warsztaty szyte na miarę – 45 Bieg po zdrowie - 12 Warsztaty dotyczące emocji - 28 <i>PRELEKCJA:</i> Solidarność procentuje – 138 Bezpieczny przejazd, bezpieczni nad wodą, Służba Maltańska – pierwsza pomoc przedmedyczna - 98 Prelekcje prowadzone przez służby mundurowe – 870 Prelekcje z zakresu profilaktyki uzależnień – 400 <i>INNE:</i> Konkurs plastyczny – 77 Jak poprawić kondycję psychiczną - 94 Konkurs plastyczny i literacki – 55 Spotkanie online Wakacje BHP Ekranowe - 60 Piknik rodzinny – 230 (łącznie: rodzice, dzieci, nauczyciele) Imprezy sportowe – 38 Impreza plenerowa (3x) – 447 Impreza sportowa – 236
NAUCZYCIELE programy/ szkolenia/ inne	<i>PROGRAMY REKOMENDOWANE:</i> 1. SP Krzeszowice 1 Szkolna interwencja profilaktyczna – 41 nauczyciele 2. ZPO Wola Filipowska Przyjaciele Zippiego - 4 Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej – 5 Poruszające bajki o emocjach - 16 3. SP Krzeszowice 2 Program Domowych detektywów - 2 4. SP Nawojowa Góra Unlugged- 2 Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej – 4 5. SP Filipowice Szkola dla rodziców i wychowawców - 1 Unlugged - 2 Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej – 2 Poruszające bajki o emocjach - 3 SP Sanka - Spójrz Inaczej 1

	SZKOLENIA: Nauczyciele z zakresu profilaktyki uzależnień - 62 PO-MOC warsztaty profilaktyczne wspierające rozwój umiejętności społecznych - 6 Budowanie wrażliwości radzenia sobie z emocjami - 4 Warsztaty rozwijające kompetencje społeczne - komunikację, współpracę w grupie, umiejętność rozwiązywania problemów - 3 Warsztaty rozwijające empatię, wrażliwość na drugiego człowieka - 3 Zajęcia dydaktyczne o tematyce profilaktyka przemocy rówieśniczej dla klas V - 3 Zajęcia dydaktyczne o tematyce interpretacja poznawcza i afektywna różnych zdarzeń oraz ćwiczenie sposobów rozpoznawania, nazywania i mówienia o emocjach dla kl. II - 1 Warsztaty integrujące zespół uczniów, budujące pozytywne relacje w grupie, wspierające radzenie sobie z emocjami - 5 Wet za wet – 94 Freedom- dzień zdrowia psychicznego - 94 Szlachetne zdrowie zaczyna się w głowie - 63 Dzień bezpiecznego Internetu „Mały Mistrz” - 14 Cuder, Ty decydujesz jak reagujesz - 21 Uzależnienia od Internetu - 10 Co dzieci robią w sieci - 10 Przyjazna zabawa to dobra sprawa - 7 Uzależnienia behawioralne - 8 HEJTUJESTEM – jak reagować na słowa, które ranią – 22 Zdrowy styl życia- warsztaty – 22 Bieg po zdrowie - 7 Dobrostan psychiczny - 4 Uzależnienia behawioralne - 4 Komunikacja w klasie - 4 Warsztaty szyte na miarę - 2 Szkolenie dla nauczycieli - 28 Warsztaty dotyczące emocji - 8 INNE: Spektakl Szkolna elita - 65 Spektakl Na końcu świata przygody misia Kacpra pirata - 66 Turniej radości - 68
RODZICE programy/ szkolenia /warsztaty/ inne	PROGRAMY REKOMENDOWANE: 1. SP Krzeszowice 1 Unplugged - 33 rodzice 2. ZPO Wola filipowska Przyjaciele Zippiego – 48 Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej – 20 Poruszające bajki o emocjach - 5 3. SP Krzeszowice 2 Program Domowych detektywów - 41 4. SP Nawojowa Góra Unlugged - 13 5. SP Filipowice Szkola dla rodziców i wychowawców - 3 Poruszające bajki o emocjach - 10 6. SP Tenczynek Debata – 40

	SZKOLENIA/WARSZTATY: Szkolenie dla rodziców z zakresu profilaktyki uzależnień – 235 Uzależnienia behawioralne - problem nadmiernego korzystania z Internetu przez dzieci i młodzież – 50 Budowanie relacji z dzieckiem oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu - 24 Dzień bezpiecznego Internetu „Mały Mistrz” - 54 Cuder, Ty decydujesz jak reagujesz - 62 Uzależnienia od Internetu- 60 Co dzieci robią w sieci - 100 Uzależnienia behawioralne - 30 Zdrowy styl życia- warsztaty - 110 HEJTUJESTEM – jak reagować na słowa, które ranią – 110 Warsztaty dla rodziców – 2 Bieg po zdrowie – 12 Warsztaty dotyczące emocji 10
Zajęcia pozalekcyjne w szkołach	SP Nawojowa Góra - zajęcia z programem socjoterapeutycznym - 10 osób SP Ostrężnica - zajęcia z programem opiekuńczo-wychowawczym - 13 osób SP Tenczynek – zajęcia opiekuńczo – wychowawcze program rekomendowany: „Spójrz inaczej” - 18 SP Nowa Góra Zajęcia zajęcia opiekuńczo – wychowawcze – 15 SP Filipowice Zajęcia opiekuńczo – wychowawcze – 4 SP Paczółtowice - opiekuńczo – wychowawcze – 11

Ze sprawozdań rocznych przekazanych przez szkoły wynika, że rekomendowane programy profilaktyczne zrealizowało:

- a) w 2022 roku 7 szkół (54% szkół)
- b) w 2023 roku 6 szkół (46 % szkół)
- c) w 2024 roku 8 szkół (61% szkół).

IV. EFEKTY DZIAŁAŃ ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W 2024 ROKU.

W ostatnich latach Gmina Krzeszowice podejmuje systematyczne prace nad wdrażaniem w placówkach oświatowych programów profilaktycznych rekomendowanych przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom.

W 2024 roku programy rekomendowane zrealizowano w 8 szkołach podstawowych – niektóre szkoły realizowały więcej niż jeden program.

Efektem wdrażania w szkołach programów rekomendowanych jest podniesienie jakości działań z zakresu profilaktyki uzależnień, co powinno przełożyć się na ograniczanie zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży. Realizacja tych programów stanowi integralny element lokalnej polityki społecznej. Szkoły realizują programy rekomendowane zamiennie z warsztatami i szkoleniami, które wynikają z wewnętrznych diagnoz i bieżących potrzeb placówek.

Efektem pracy edukacyjnej skierowanej do dzieci i młodzieży jest wzmocnienie czynników chroniących, które warunkują zdrowie psychiczne i dobre funkcjonowanie dzieci w środowisku rówieśniczym i domowym, a jednocześnie ograniczają ryzyko sięgania po środki uzależniające. Efektem gminnych

spotkań dla dzieci i młodzieży o charakterze integracyjnym jest rozwinięcie u nich właściwych umiejętności społecznych oraz wytworzenie motywacji do samorozwoju.

Zakłada się, że efektem działań skierowanych do rodziców jest wzmocnienie przez nich kompetencji wychowawczych, takich jak umiejętności komunikacyjnych, umiejętności związanych z monitorowaniem używania Internetu, czy ustalania zasad korzystania z sieci. Dlatego systematycznie co roku szkoły organizują szkolenia i warsztaty dla rodziców. Postawiono na edukację rodziców w sferze budowania relacji z dzieckiem, a także na ich edukację w tematyce uzależnień behawioralnych. W 2024 roku w 6 szkołach zrealizowano programy rekomendowane, w których odbiorcami byli rodzice. Angażowanie rodziców w podnoszenie wiedzy powinno być standardem w nowoczesnym podejściu do kwestii zapobiegania zachowaniom ryzykownym dzieci i młodzieży. Wsparcie rodziców jest ważnym czynnikiem chroniącym dzieci i młodzież.

Efektem pracy informacyjnej i edukacyjnej na rzecz mieszkańców Gminy Krzeszowice było pozyskanie przez nich podstawowej wiedzy, gdzie można w gminie skorzystać z pomocy, gdy pojawi się problem alkoholizmu, narkomanii lub uzależnień behawioralnych. Efekty są widoczne chociażby w postaci korzystania przez mieszkańców gminy z instytucjonalnych zasobów pomocowych co pokazują statystyki corocznie przedstawiane w sprawozdaniu końcowym z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Efektem pracy edukacyjnej skierowanej do osób zajmujących się pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy jest nabycie przez uczestników szkoleń wiedzy nt. osób stosujących przemoc. Jak pokazały badania ewaluacyjne tematykę tą należy priorytetowo wdrożyć w instytucjach pomocowych i edukacyjnych w naszej gminie, bowiem zasób wiedzy osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy może mieć wpływ na jakość udzielanej pomocy.

Od kilku lat przy realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii priorytetem jest wzmacnianie relacji rodzic - dziecko. Działania te planuje się utrzymać. Wzmocnienie więzi na płaszczyźnie rodzic - dziecko, poczucie przynależności dziecka do rodziny, czy usprawnienie komunikacji wewnątrz rodziny jest dobrym fundamentem do startu dzieci w odpowiedzialne i dorosłe życie. Wspólne działania rodzica z dzieckiem budują jasne zasady życia rodzinnego i społecznego oraz obopólnie zwiększają poczucie własnej wartości. Stanowi to istotny czynnik chroniący dzieci i młodzież przed sięganiem po środki psychoaktywne.

Sporządziła:
Nina Kurdziel
Pełnomocnik Burmistrza
ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom